

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ZA ROK 2013**

GLUCHOŁAZY, 2014r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ - DEFINICJA.....	3
2. ZADANIA GMINY.....	4
3. PODSUMOWANIE.....	9

Wstęp

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. Nr 135) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1) ww. ustawy. Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

1. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ - DEFINICJA

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. ZADANIA GMINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1. opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny - Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuchołazach opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2014, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Głuchołazach Nr XVII/187/12 z dnia 29 lutego 2012r.;

2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Głuchołazach w okresie od lipca do grudnia 2013r. zatrudniony został asystent rodziny, w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 – asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”. Wynagrodzenie asystenta wyniosło – 16.573,17zł. Działaniami asystenta objętych zostało 15 rodzin z terenu Gminy Głuchołazy;

3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa - w ramach tego zadania rodzina mogła skorzystać z Punktu Konsultacyjnego, który świadczył usługi: prawne, psychologiczne, socjalne i informacyjne;

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających - na terenie Gminy Głuchołazy nie szkolono rodzin wspierających oraz nie podpisano ani jednej umowy;

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci - na terenie gminy działają dwie świetlice: Gminna Świetlica Socjoterapeutyczna, do której w 2013r. uczęszczało – 30 dzieci (dwie grupy) oraz Świetlica opiekuńczo – wychowawcza „Caritas”, do której uczęszczało w 2013r. - 30 dzieci;

4. finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny - w 2013r. asystent nie korzystał ze szkoleń;

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające – w 2013r. nie było rodzin wspierających;

5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

Działaniami w ramach systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Głuchołazy na przestrzeni ostatnich pięciu lat objętych zostało łącznie: 42 dzieci. Poniższe dane przedstawiają tabela 1.

Lp.	Liczba dzieci/lata	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych	3	6	3	2	2
2.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych	-	-	2	3	6
3.	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	-	1	5	7
	Razem	5	6	6	10	15

Tabela 1. Dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w systemie pieczy zastępczej.
Źródło: Opracowanie własne z dn. 05.02.2014r.

Dane dotyczące poniesionych i planowanych wydatków Gminy Głuchołazy za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

A. Poniesione wydatki Gminy Głuchołazy w 2013r.

- Gmina Głuchołazy za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Nyskiego wydatkowała kwotę – 17.788,95zł.
- Gmina Głuchołazy za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Nyskiego wydatkowała kwotę – 26.448,70zł.

B. Planowane wydatki Gminy Głuchołazy na 2014r.

- Gmina Głuchołazy za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Nyskiego planuje kwotę – 54.000,00zł.

W 2014r. Gmina będzie partycypować w kosztach:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych: za dwójkę dzieci – 50%,
- w rodzinach zastępczych zawodowych: za czwórkę dzieci – 50% i dwójkę dzieci – 30%.

Ponadto w 2014r. wzrośnie wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej i kwota pomocy jednorazowej.

- Gmina Głuchołazy za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Nyskiego planuje kwotę – 100.000,00zł.

W 2014r. Gmina będzie partycypować w kosztach:

- czwórki dzieci – 50%,
- dwójki dzieci: do czerwca 2014r. – 10%, zaś od czerwca 2014r. – 50%.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuchołazach planuje umieścić pięcioro dzieci w Domu Dziecka. Koszt pobytu dziecka obecnie wynosi – 3.105,80zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

Przy czym do wydatków tych zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki;
- 5a) środki finansowe na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka;
- 6) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;
- 7) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, oraz środki

finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym;

8) świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego (w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym), w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;

9) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka;

10) świadczenia dla rodziny pomocowej.

Średni koszt pobytu dziecka w placówce wynosi – 2964,60zł.

6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie - w 2013r. Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził dwa sprawozdania:

- sprawozdanie z realizacji zadania w ramach „Resortowego wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej” za 2013r. - asystent rodzinny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”,
- sprawozdanie rzeczowo – finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy – w 2013r. pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej odebrali czwórkę dzieci (z dwóch rodzin), które zostały umieszczone w rodzinie zastępczej, domu dziecka oraz u najbliższej rodziny. O ww. sytuacjach poinformowany był Sąd Rejonowy w Prudniku;

8. przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – w 2013r. nie było przekazywanych informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w gminie Głuchołazy.

Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2013r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla Gminy Głuchołazy:

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku; wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- rozwój placówek wsparcia dziennego, świetlic, klubów;
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Komisariat Policji, Sąd, organizacje pozarządowe);
- zatrudnienie asystentów rodzin, których zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną,
- zorganizowanie warsztatów dla rodziców, w celu poprawy i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.